

KRÓTKIE DONIESIENIA**SHORT COMMUNICATIONS****729** Nowe dane o rozmieszczeniu *Drypta dentata* (ROSSI, 1790) (Coleoptera: Carabidae) w Polsce

New data on the distribution of *Drypta dentata* (ROSSI, 1790) (Coleoptera: Carabidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Carabidae, *Drypta dentata*, distribution, new records, Poland.

Drypta dentata (ROSSI) to jeden z nielicznych krajowych gatunków biegaczowatych (Carabidae) o subponto-medytterrańskim typie rozsielenia. Zasiadła nasłonecznione biotopy otwarte, porośnięte niską roślinnością zielną i krzewiastą, prowadząc skryty tryb życia – imagines aktywne są głównie nocą, przebywając na powierzchni gleby i niskiej roślinności. Występuje lokalnie, lecz w miejscach występowania bywa licznie łowiony w miejscach zimowania, pod leżącymi kawałkami drewna, bryłami gleby, kamieniami i gruzem, często w sąsiedztwie średnich i większych rzek, na terenach wyniesionych ponad zasięg wód powodziowych.

W Polsce, gdzie osiąga północną granicę zasięgu, wykazany z kilkunastu stanowisk rozmieszczonych w południowej części kraju, od Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej na zachodzie przez pogórza karpackie po Pogórze Przemyskie na wschodzie. Stanowisko wysunięte najbardziej na zachód, to Czatkowice k/Krzeszowice (19°38' E), a na wschód to Przemyśl-Lipowica (22°45' E). Północną i południową granicę zasięgu w Polsce wyznaczają odpowiednio: Dubie k. Krzeszowice (50°09' N) i Bykowce k. Zagórza (49°32'30" N). Na obszarze ograniczonym tymi koordynatami *D. dentata* była stwierdzona na kilkunastu stanowiskach (BURAKOWSKI i in. 1974: Kat. Fauny Polski, XXIII, 3; WOJAS 1992: Wiad. Entomol., 11: 143-147; JASKUŁA i GRABOWSKI 2001: Wiad. Entomol., 20: 91-92; OLBRYCHT 2009: Zesz. Nauk. Płd-Wsch. Oddz. Pol. Tow. Inż. Ekol., 11: 199-204; Mapa Bioróżnorodności: <http://baza.biomap.pl>). Informacja o występowaniu na Wyżynie Małopolskiej (SZYMCZAKOWSKI 1960: Pol. Pismo Ent., 30: 173-242) odnosiła się do najbliższych okolic Krakowa, terenów należących do Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

Autor obserwował osobniki tego gatunku na dwóch nowych stanowiskach:

- Brama Krakowska: DA23 Kraków-Piaski Wielkie (50°00'08" N / 19°58'18" E), 5 VI 2008, 1 ex., wysiany ze ściółki w zagajniku brzoźowo-osikowo-wierzbowym, w otoczeniu wilgotnych łąk;
- Wyżyna Krakowsko-Częstochowska: DA16 Sąsów (50°14'30" N / 19°45'18" E), 15 II 2015, 3 exx., osobniki zimujące pod leżącym betonowym znakiem granicznym, na śródpolnej łące, 450 m n.p.m.

O ile *D. dentata* była wykazywana z Krakowa od XIX w., to jednak wszystkie dotychczasowe stanowiska były zlokalizowane na północ od Wisły. Obecne położone

jest około 5 km na południe od koryta tej rzeki. Stanowisko w Sępolicach, usytuowane w sąsiedztwie Ojcowskiego Parku Narodowego, jest jak dotąd najdalej na północ wysuniętym miejscem występowania tego gatunku w Polsce. Pomimo długiej tradycji badań entomologicznych w tym rejonie, gatunek nie był stąd podawany (PAWŁOWSKI i in. 1994: Prace i Mat. Muz. Wł. Szafera, Ojców, 247 ss.).

Okazy dowodowe przechowywane są w zbiorze autora.

Tadeusz WOJAS, Zakł. Ochr. Lasu, Entomol. i Klimatol. Leśnej, UR Kraków

730 Chrząszcze wodne (Coleoptera aquatica) stwierdzone w rezerwacie „Dolina Ilanki”

Water beetles (Coleoptera aquatica) recorded in the “Dolina Ilanki” nature reserve

KEY WORDS: Coleoptera, water beetles, “Dolina Ilanki” nature reserve, faunistic records, W Poland.

Praca jest podsumowaniem jednorocznych badań w rezerwacie „Dolina Ilanki”, w którym dotąd nie prowadzono badań faunistycznych chrząszczy wodnych. Dolina Ilanki to jedna z niewielu dolin rzek w województwie lubuskim, które pozostały w znacznym stopniu naturalne, stąd jest tu jednym z obiektów najciekawszych przyrodniczo (JERMACZEK 1993: Przegl. Przynr., 4 (2): 15-20).

Badany rezerwat o powierzchni 239,23 ha, leży ok. 3 km na północ od miasta Torzym (pow. sulęciński, woj. lubuskie, UTM: WT09). Należy też do obszaru Natura 2000 „PLH 080009 Dolina Ilanki”. Według „Katalogu Fauny Polski”, jest to obszar Niziny Wielkopolsko-Kujawskiej. Rezerwat obejmuje górny bieg Ilanki, należącej do najczystszych rzek Polski zachodniej. Dolinę Ilanki cechuje duża zmienność warunków hydroekologicznych, dzięki której powstały tu zróżnicowane torfowiska, ekosystemy bagienne i wodne. Wśród torfowisk dominują niskie torfowiska pojeziorne, zachowane najlepiej na Ziemi Lubuskiej. Dawniej występowały tu dwa duże jeziora, powstałe w rynnę polodowcowej. Ich pozostałością jest szybko zarastające jezioro Pniów. Sieć wód powierzchniowych rezerwatu wzbogacają też liczne źródła, wysięki i strumienie (CHMIELEWSKA-STANKO, STANKO 2004: Edukacyjna ścieżka przyrodniczo-leśna „Dolina Ilanki”. Wyd. Klub Przyrodników, Świebodzin. 18 ss.).

Badania prowadzono od 5 V do 19 IX 2012 r. Pobierano próby hydrobiologiczne za pomocą czerpaka hydrobiologicznego. Przebierano je bezpośrednio na miejscu, w terenie. Z każdego gatunku pobrano po jednym osobniku do zbioru dowodowego.

Stanowiska: [1] – jezioro Pniów (52°20'42,24" N, 15°02'21,30" E); [2] – fragment olsu w miejscu, gdzie rzeka Ilanka wypływa z jeziora Pniów (52°20'51,14" N, 15°02'25,75" E), [3] – fragment rzeki Ilanki w okolicy tzw. „Czwartego młyna” (52°20'55,79" N, 15°02'18,28" E), [4] – torfowisko powyżej tzw. „Trzeciego młyna” (52°20'10,92" N, 15°03'26,88" E), [5] – podmokła łąka w dolinie Ilanki (52°19'46,50" N, 15°03'58,08" E).

Gyrinidae: *Gyrinus marinus* (GYLL.) [5] – 1 ex.; *G. substriatus* (STEPH.) [4] – 2 exx.

Halipilidae: *Haliplus heydeni* (WEHNCKE) [1] – 1 ex., [4] – 4 exx.; *H. immaculatus* (GERH.) [1] – 1 ex.; *H. ruficollis* (DEG.) [1] – 4 exx., [5] – 1 ex.

Noteridae: *Noterus crassicornis* (MÜLL.) [1] – 12 exx., [2] – 1 ex., [5] – 9 exx.

Dytiscidae: *Acilius canaliculatus* (NIC.) [2] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *Agabus bipustulatus* (L.) [2] – 1 ex.; *A. sturmi* (GYLL.) [2] – 18 exx., [3] – 3 exx., [5] – 5 exx.; *Colymbetes fuscus* (L.) [2] – 1 ex.; *Dytiscus dimidiatus* (BERGSTR.) [5] – 1 ex.; *Hydaticus seminiger* (DEG.) [2] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *Hydroporus angustatus* (STURM) [4] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *H. incognitus* (SHARP) [2] – 4 exx., [4] – 6 exx.; *H. palustris* (L.) [1] – 6 exx., [2] – 34 exx., [3] – 2 exx., [4] – 19 exx., [5] – 8 exx.; *H. planus* (FABR.) [2] – 1 ex.; *Hygrotus decoratus* (GYLL.) [5] – 1 ex.; *H. inaequalis* (F.) [1] – 1 ex., [2] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *H. impresso-punctatus* (SCHAL.) [5] – 2 exx.; *Hyphydrus ovatus* (L.) [1] – 32 exx., [2] – 6 exx., [3] – 6 exx., [4] – 1 ex., *Ilybius ater* (DEG.) [2] – 3 exx., [4] – 1 ex.; *I. fenestratus* (F.) [1] – 5 exx.; *I. fuliginosus* (F.) [2] – 2 exx., [3] – 1 ex., [4] – 3 exx.; *I. quadriguttatus* (LACORD.) [2] – 1 ex., [4] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *Laccophilus hyalinus* (DEG.) [1] – 1 ex.; *Platambus maculatus* (L.) [3] – 51 exx., [4] – 1 ex.; *Rhantus bistriatus* (BERGSTR.) [5] – 1 ex.; *R. exsoletus* (FORST.) [2] – 3 exx.; *R. frontalis* (MARSH.) [2] – 1 ex., *R. latitans* (SHARP) [1] – 2 exx., [2] – 5 exx., *R. suturalis* (MACL.) [2] – 1 ex.

Helophoridae: *Helophorus minutus* (F.) [2] – 1 ex., [3] – 1 ex.

Hydrophilidae: *Anacaena limbata* (F.) [2] – 2 exx., [4] – 6 exx.; *A. lutescens* (STEPH.) [4] – 12 exx.; *Enochrus coarctatus* (GREDL.) [1] – 1 ex.; *E. quadripunctatus* (HERBST) [1] – 1 ex.; *E. testaceus* (F.) [2] – 1 ex., [5] – 1 ex.; *Hydrobius fuscipes* (L.) [2] – 4 exx., [4] – 2 exx.; *Hydrochara caraboides* (L.) [1] – 1 ex., *Laccobius minutus* (L.) [4] – 4 exx.

Ogółem stwierdzono 40 gatunków z 6 rodzin. Wszystkie należą do gatunków w politych i szeroko rozmieszczonych w naszym kraju. Podczas badań nie stwierdzono gatunków rzadko odławianych czy zagrożonych.

Karolina BANASZAK, Marek PRZEWOŹNY,
Zakł. Zool. Syst., Wydz. Biol. UAM, Poznań

731 Materiały do poznania chrząszczy Dolnego Śląska – chrząszcze wodne (Coleoptera aquatica) starorzecza w Głogowie

Materials to the knowledge of beetles of Lower Silesia – water beetles (Coleoptera aquatica) of an oxbow in Głogów

KEY WORDS: Coleoptera, water beetles, faunistic records, Głogów, Lower Silesia.

Podczas badań do pracy licencjackiej, odławiano chrząszcze wodne w jednym ze starorzeczy Odry w okolicach Głogowa. Zebrany materiał okazał się na tyle ciekawy i wart odnotowania, że publikujemy go poniżej.

Badany zbiornik to dawne starorzecze, które znajduje się tuż przy północnej granicy miasta Głogowa (pow. głogowski, woj. dolnośląskie, UTM: WT72), blisko Starej Odry, i jest jednym z kilku starorzeczy w ciągu biegu tej odnogi Odry. Sąsiaduje z obszarem „Łęgi Odrzańskie” objętym programem ochrony Natura 2000. Jego wymiary to około 400 m długości i 80 szerokości (w najszerszym miejscu). Od strony północno-zachodniej graniczy z drogą wojewódzką nr 319, prowadzącą z Głogowa do wsi Stare Strącze w województwie lubuskim. Zbiornik od strony drogi otacza pas roślinności krzewiastej. Południowo-zachodnie brzegi sąsiadują z polem uprawnym, znajdującym się na podwyższeniu terenu. Dno jest piaszczyste, z bardzo niewielką ilością martwej materii organicznej. Woda ma delikatne zabarwienie, przejrzystość jest znaczna. Strefa płytkiej

wody sięga około 2 m od brzegu. Zbiornik jest użytkowany przez wędkarzy. Bogaty szuwar trzcinowy nie jest przycinany, nie są dokonywane żadne przekształcenia na brzegu, nie buduje się kładek. Jedyna ingerencja człowieka to wydeptywanie i wrzucanie zanęty.

Próby pobierano od 4 V do 9 IX 2012 r., standardowym czerpakiem hydrobiologicznym. Odłowy wykonywano w strefie przydennej i w otwartej toni wodnej, w pobliżu zbiorowisk szuwarowych i makrofitów podwodnych. Poniżej przedstawiono listę stwierdzonych gatunków:

Haliplidae: *Haliplus fluviatilis* AUBÉ – 65 exx.

Noteridae: *Noterus clavicornis* (DEG.) – 4 exx., *N. crassicornis* (MÜLL.) – 1 ex.

Dytiscidae: *Cybister lateralimarginalis* (DEG.) – 2 exx.; *Graphoderus cinereus* (L.) – 2 exx.; *Hydroporus palustris* (L.) – 3 exx.; *Hygrotus versicolor* (SCHALL.) – 15 exx.; *Ilybius fenestratus* (F.) – 7 exx.; *Laccophilus hyalinus* (DEG.) – 54 exx.; *Laccophilus poecilus* KLUG – 6 exx.; *Porhydrus lineatus* (F.) – 1 ex.; *Rhantus latitans* SHARP – 3 exx.

Hydrochidae: *Hydrochus crenatus* (F.) – 1 ex.; *H. ignicollis* MOTSCH. – 4 exx.

Hydrophilidae: *Coelostoma orbiculare* (F.) – 1 ex.; *Enochrus affinis* (THUNB.) – 1 ex.; *E. testaceus* (F.) – 2 exx.; *Helochares obscurus* (MÜLL.) – 1 ex.; *Hydrobius fuscipes* (L.) – 3 exx.; *Hydrochara caraboides* (L.) – 1 ex.; *Hydrophilus aterrimus* ESCHSCH. – 1 ex.; *Laccobius minutus* (L.) – 16 exx.

Dodatkowo na tym stanowisku stwierdzono występowanie „naturowego” gatunku *Graphoderus bilineatus* (DE GEER, 1774) – został on opublikowany już wcześniej w pracy PRZEWOŹNEGO i in. 2014 (Wiad. Entomol., 33 (3): 182-187).

Z pozostałych gatunków na uwagę zasługuje *Hydrochus ignicollis*. Jest to chrząszcz o słabo poznanym rozmieszczeniu, do niedawna uznawany za synonim *Hydrochus elongatus* ze względu na duże podobieństwo morfologiczne tych dwóch gatunków. Na terenie Polski znajdowano go dotąd na Mazurach (PAKULNICKA i in. 1998: Wiad. Entomol., 17 (2): 69-74), a niedawno także koło Leszna (PRZEWOŹNY 2004: Wiad. Entomol., 23 (2): 69-80) i Zielonej Góry (PRZEWOŹNY i LUBECKI 2006: Wiad. Entomol., 25 (4): 213-217). Chrząszcz ten zasiedla chętnie płytsze wody, zarośnięte starorzeczka, jeziora i rowy porośnięte turzycami (BURAKOWSKI i in. 1976: Katalog Fauny Polski, XXIII, 4: 1-307). Gatunek nowy dla Dolnego Śląska. Do gatunków nieczęsto spotykanych w Polsce należą również *Laccophilus poecilus* i *Hydrophilus aterrimus*.

Zuzanna FRANCZUK, Marek PRZEWOŹNY,
Zakł. Zool. Syst., Wydz. Biologii UAM, Poznań

732 Nowe stanowisko *Trogoderma angustum* (SOLIER, 1849) (Coleoptera: Dermestidae) w Polsce

A new record of *Trogoderma angustum* (SOLIER, 1849) (Coleoptera: Dermestidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Dermestidae, *Trogoderma angustum*, new record, Poland.

W ostatnich latach na terenie naszego kraju można zaobserwować nasilenie migracji różnych gatunków chrząszczy. Wiąże się to ze zwiększeniem intensywności kontaktów handlowych, a także podróży ludzi, zarówno w obrębie krajów sąsiadujących, jak i do rejonów odległych, w tym należących do innych stref klimatycznych. Skórnikowate

(Dermestidae) są rodziną chrząszczy obfitującą w gatunki zawlekane z suszonymi produktami zwierzęcymi, a także z muzealnymi eksponatami. W ostatnich latach w Polsce po raz pierwszy stwierdzono pięć takich gatunków: *Anthrenus caucasicus* REITT., *Attagenus smirnovi* ZHANT., *Seprania bleusei* PIC (lata 1990-1999 – Warszawa, Poznań; RUTA i in. 2004: Pol. Pismo Ent., **73**: 307-314), *Reesa vespulae* (MILLR.) (2006 – Poznań; BUNALSKI i PRZEWOŻNY 2009: Pol. Pismo Ent., **78**: 341-345) oraz *Trogoderma megatomoides* REITT. (2005 – Warszawa-Bemowo; BURY i MAZEPA 2014: Wiad. Entomol., **33**: 271-273).

Trogoderma angustum (SOLIER), którego ojczyzną jest Chile, również należy do gatunków zawlekanych do różnych regionów świata, okazjonalnie także do naszego kraju. Na obecnym obszarze Polski po raz pierwszy został odnotowany na terenie Szczecina w latach 1921-1924 (MROCKOWSKI 1956: Pol. Pismo Ent., **24**, Supl. 1: 29-31). Ponownie stwierdzony w Białowieży w 1987 roku (KUBISZ i SZWAŁKO 1991: Wiad. Entomol., **10**: 5-14), a w latach 1989-2006 w kilku dalszych miejscowościach, przeważnie w większych miastach: Bytomiu, Krakowie, Poznaniu, Świętym Krzyżu, Warszawie i Wrocławiu (dane różnych autorów) – łącznie na ośmiu stanowiskach, rozmieszczonych w różnych regionach kraju. Łowiony był wyłącznie w pomieszczeniach ogrzewanych – co pozwala przypuszczać, że w warunkach naturalnych naszego kraju jego rozwój nie jest możliwy.

Ostatnio został stwierdzony na nowym stanowisku, położonym w regionie karpackim: – Kotlina Sądecka: DV79 Nowy Sącz, os. Millennium, 7 IX 2013, 1♀ (martwa); idem, 13 II 2015, 1♂ (żywa); idem, 21 III 2015, 1♂ (żywy), 2♂1♀ (martwe). Wszystkie chrząszcze odłowiono w mieszkaniu w bloku, leg. J. MICHALCEWICZ.

Ponieważ gatunek jest notowany w naszym kraju nieprzerwanie od lat 80-tych ubiegłego wieku, a liczba jego stanowisk rośnie, można przypuszczać, że jest obecnie stałym elementem synantropijnej koleopterofauny Polski. Okazy dowodowe zdeponowano w zbiorze pierwszego autora.

Tadeusz WOJAS, Jakub MICHALCEWICZ,
Zakł. Ochr. Lasu, Entomol. i Klimatol. Leśnej UR, Kraków

733 Nowe dane o występowaniu gatunków z rodzaju *Orestia* CHEVROLAT, 1836 (Coleoptera: Chrysomelidae) w Polsce

New data on the occurrence of *Orestia* CHEVROLAT, 1836 (Coleoptera: Chrysomelidae) in Poland

KEY WORDS: Coleoptera, Chrysomelidae, *Orestia*, new records, Poland.

Orestia aubei ALLARD, 1859

Gatunek znany w Polsce z Bieszczadów i Tatr (BURAKOWSKI i in. 1991: Kat. Fauny Pol., **XXIII**, **17**: 1-227; WARCHAŁOWSKI 1978: Klucze Oznac. Owad. Pol., **XIX**, **94c**: 1-895; WARCHAŁOWSKI 1998: Fauna Pol., **20**: 1-292). W Bieszczadach łowiony był do tej pory wyłącznie w piętrze połonin, pod szerokimi, płaskimi kamieniami w miejscach trawiastych (BOROWIEC 1984: Fragm. Faun., **28** (7): 185-219).

Nowe dane wskazują, że chrząszcz ten występuje również na niższej położonych terenach – w dolinach bieszczadzkich potoków:

- Bieszczady: FV24 Bereżki ad Ustrzyki Górne, nad potokiem Bystry (lewobrzeżny dopływ Wołosatego), ok. 630 m n.p.m., 20 V 2014, 2♂4♀, leg. et coll. D. TWARDY, wysiane ze ściółki w buczynie karpackiej i nadrzecznej olszynie górskiej; idem, nad potokiem Wołosaty, ok. 620 m n.p.m., 10 VII 2014, 1♂5♀ (4♀ — niewybarwione, jasnobrunatne), leg. et coll. D. TWARDY, wysiane ze ściółki w grądzie.

Orestia carpathica REITTER, 1879

Rzadko poławiany gatunek, do niedawna znany w Polsce tylko z Ojcowskiego Parku Narodowego (WARCHAŁOWSKI 1992: Pol. Pismo Ent., **61** (3-4): 153-155). W ostatnim czasie stwierdzony został w południowo-wschodniej części kraju (Beskid Wschodni, rez. „Góra Sobień”) (TWARDY 2013: Wiad. Entomol., **32** (2): 154-155).

Poniższe stanowisko wskazuje na znacznie szersze rozszedlenie tego gatunku w polskiej części Karpat:

- Beskid Wschodni: EV48 Lipowica ad Dukla, Kielanowska Góra, ok. 400 m n.p.m., 2 VII 2014, 2♂1♀, leg. et coll. D. TWARDY, wysiane ze ściółki zalegającej między kamieniami i blokami skalnymi w grądzie.

Serdecznie dziękuję Profesorowi Lechowi BOROWCOWI za potwierdzenie poprawności oznaczenia.

Dariusz TWARDY, Brzozów

734 Nowe dane o rzadko notowanych i interesujących gatunkach niedźwiedziówek (Erebidae: Arctiinae) z południowo-wschodniej Polski

New data on the rare and interesting arctic moths (Erebidae: Arctiinae) from south-eastern Poland

KEY WORDS: Lepidoptera, Noctuoidea, *Euplagia quadripunctaria*, *Parasemia plantaginis*, *Pericallia matronula*, *Hyphantria cunea*, Erebidae, Arctiinae, new records, SE Poland.

Celem pracy jest prezentacja niepublikowanych dotychczas informacji o zlokalizowanych w południowo-wschodniej części kraju stanowiskach rzadko spotykanych i interesujących gatunków niedźwiedziówek (Arctiinae): *Euplagia quadripunctaria* (PODA, 1761), *Parasemia plantaginis* (LINNAEUS, 1758), *Pericallia matronula* (LINNAEUS, 1758) i *Hyphantria cunea* (DRURY, 1773).

Euplagia quadripunctaria (PODA, 1761). Krasopani hera jest gatunkiem prawnie chronionym, umieszczonym w „Czerwonej Księdze Zwierząt. Bezkręgowce” oraz na „Czerwonej Liście Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce” z kategorią VU (BUSZKO i NOWACKI 2002: [W:] GŁOWACIŃSKI (red.) IOP PAN, Kraków: 14-74; PRZYBYŁOWICZ 2004: [W:] GŁOWACIŃSKI i NOWACKI (red.): IOP PAN, AR Poznań, Kraków – Poznań: 289-290), a także wymienionym jako gatunek priorytetowy w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej UE. Materiał:

- Płaskowyż Tarnogrodzki: FA57 Ruda Różaniecka, 2 VII 2007, 1 ex., obs. J. BURY, na kwiatkach sadzka konopiastego, przy drodze w lesie mieszanym;
- Podgórze Rzeszowskie / Pogórze Dynowskie: EA94 Markowa, 31 VI 1986, 1 ex., obs. J. BURY; idem, 29 VII 1986, 1 ex., obs. J. BURY; idem, 2 VIII 1994, 1 ex., obs. J. BURY; idem, 30 VII 2001, 1 ex., do UV, obs. J. BURY; idem, 4 VIII 2012, 1♀, obs. J. BURY, do UV; idem, 15 VIII 2012, liczne gąsienice na malinie, obs. J. BURY; FA12

- Węgierka, 15 VII 1997, 1 ex., obs. J. MAZEPA i J. BURY; FA22 Ujkowice-Debry, 2 VIII 2012, 1 ex., przy drodze w lesie bukowym, obs. J. BURY;
- Pogórze Dynowskie: EA93 Husów, 29 VII 2014, kilka egz., na kwiatach sadzka konopiastego i w locie przy potoku Husówka, obs. J. BURY; Lipnik, 13 VIII 1998, 1 ex., obs. J. BURY; idem, 25 VII 2007, 1 ex., w lesie bukowym, obs. J. BURY; idem, 10 VIII 2014, 1 ex., do światła żarówki na ścianie domu, obs. J. BURY; EA92 Hadle Szklarskie, 29 VII 2014, kilka exx., na drodze leśnej, obs. J. BURY;
 - Pogórze Przemyskie: FA00/FA11 Huta Brzuska, 17 VIII 2014, 2 exx., w locie, droga leśna, obs. J. BURY; FA10 Brylińce, 3 VIII 2011, kilka egz., obs. M. OBSZARNY, FA20 Gruszowa, 13 VII 2003, 1 ex., obs. J. MAZEPA; Huwniki, 26 V 2014, kilka gąsienic, obs. M. OBSZARNY; Koniusza, 3 VIII 2011, kilka egz., obs. M. OBSZARNY; Zalesie, 3 VIII 2011, kilka exx., obs. M. OBSZARNY;
 - Dolina Dolnego Sanu / Pogórze Dynowskie / Pogórze Przemyskie / Płaskowyż Chyrowski: FA20 Przemyśl-Zielonka, 26 VII 2000, 3 exx., obs. J. BURY i J. MAZEPA; FA21 Kruhel Wielki, 23 VII 1999, 2 exx., obs. A. GÓRNICKI; Kruchel Wielki – Helicha, 21 V 2014, gąsienica, obs. M. OBSZARNY;
 - Pogórze Jasielskie: EV49 Leśniówka, 8 VIII 2008, 1 ex., do lapy UV, obs. R. ZAMORSKI.
 - Góry Sanocko-Turczańskie: FV19 Arłamów, 2 VIII 2014, 1 ex., na drodze leśnej, obs. J. BURY; Jamna Dolna, 2 VIII 2014, 1 ex., na kwiatach ostrożeńca, przy drodze w dolinie potoku Jamninka, obs. i fot. J. BURY;
 - Beskid Niski: EV57 Barwinek, 30 VII 2008, kilka egz., wzdłuż drogi leśnej, obs. J. BURY;
 - Beskid Niski / Bieszczady Zachodnie: EV86 Rzepedź, 30 VII 2014, kilkanaście exx., obs. F. PALUCH.
- Parasemia plantaginis* (LINNAEUS, 1758). Niedźwiedziówka babkówka jest gatunkiem rozmieszczonym nierównomiernie na terenie kraju. Dotychczas wymarł na Pomorzu i w okolicach Warszawy, liczniejszy jedynie w okolicach górskich i podgórskich (BUSZKO i MASŁOWSKI 2012: Motyle Nocne Polski, cz. I, 301 ss.). Nowe obserwacje:
- Pradolina Podkarpacka / Podgórze Rzeszowskie: EA74 Rzeszów (okolica), VI 1987, 1♂, przyleśna łąka, na ziołoroślach, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY;
 - Podgórze Rzeszowskie / Pogórze Dynowskie: FA12 Węgierka, 7 VI 2008, 1♀, obs. J. BURY, na ziołoroślach nad strumieniem;
 - Dolina Dolnego Sanu / Podgórze Rzeszowskie / Pogórze Dynowskie: FA21 Łętownia, 16 VI 2012, gąsienica, obs. J. BURY;
 - Pogórze Dynowskie: EA93 Tarnawka, 1 VI 1996, 3♂, leg. J. BURY; idem, 7 V 2006, gąsienica, obs. J. BURY;
 - Pogórze Przemyskie / Góry Sanocko-Turczańskie: FV29 Kalwaria Paławska, 3 VI 2012, 1♀, obs. J. BURY;
 - Beskid Niski: EV37 Ożenna (590 m n. p. m.), 14 VI 2013, 1♂ do UV, leg. R. ZAMORSKI;
 - Bieszczady Zachodnie: EV95 Cisna, 6 VI 2010, kilka egz., obs. J. BURY; FA04 Wetlina, VII 1995, 4♂11♀, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY; idem, 10 VII 2004, 2♂, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY; idem, 14-21 VII 2006, 2♂, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY.

Pericallia matronula (LINNAEUS, 1758). Niedźwiedziówka krasa jest gatunkiem ustępującym, niegdyś spotykanym na niemal całym obszarze kraju, obecnie ograniczonym do południowo-wschodniej jego części. Gatunek wymieniony w „Czerwonej Księdze Zwierząt. Bezkręgowce” z kategorią LR oraz umieszczony na „Czerwonej Liście Zwierząt Giniących i Zagrożonych w Polsce” z kategorią LC (BUSZKO i NOWACKI 2002: op. cit.; PRZYBYŁOWICZ 2004: [W:] GŁOWACIŃSKI i NOWACKI (red.): IOP PAN, AR Poznań, Kraków – Poznań: 285-286). Na Podkarpaciu wykazany ostatnio na Płaskowyżu Kolbuszewskim (KATA 1999: Wiad. Entomol., **18** (2): 127-128). Nowe obserwacje:

- Płaskowyż Tarnogrodzki: FA25 Radawa, VII 1999, 2♂ leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY, do UV; idem, 09 VI 2000, 2♂, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY, do UV; FA35 Mołodycz, VI 2007, 1♂, ex ovo, leg. W. WACNIK, coll. J. BURY;
- Dolina Dolnego Sanu / Płaskowyż Tarnogrodzki: FA16 Dobra, 13 VI 1998, 1♀, leg. J. BURY, w dzień na ziołoroślach przy drodze leśnej;
- Dolina Dolnego Sanu / Podgórze Rzeszowskie: FA24 Jarosław, VI 2005, 1♂, leg. J. MAZEPA, coll. J. BURY, do UV;
- Podgórze Rzeszowskie / Pogórze Dynowskie: EA94 Markowa, 24 VI 2009, 1♂, obs. J. BURY, do UV.

Hyphantria cunea (DRURY, 1773). Oprzędnica jesienna jest gatunkiem inwazyjnym, o potencjalnie dużym znaczeniu gospodarczym. W Polsce jest to jednak gatunek spotykany sporadycznie, głównie w południowo-wschodniej części kraju. Na Podkarpaciu odnotowany dotychczas w Czaszynie i Baligrodzie (RIEDL i TOLL 1961: Pol. Pismo Ent., **32**: 217-219), Łańcucie (ŚLIWIŃSKI 1968: Pol. Pismo Ent., **33** (3): 631-632) oraz Leszczawie i Zatwarnicy (BIELEWICZ 1973: Roczn. Muz. Górnośl. Przyr., **7**: 1-170). Ostatnio odnotowany również w północno-wschodniej Polsce (DAWIDOWICZ 2014: Acta Biologica, **21**: 57-74).

Nowe obserwacje:

- Podgórze Rzeszowskie / Pogórze Dynowskie: EA94 Markowa, 31 VII 1986, 1♀ (forma *textor* HARR.) do UV, leg. J. BURY; idem, 09 VIII 2011, kilkanaście gąsienic obs. J. BURY, na młodych sadzonkach naparstnicy purpurowej w namiocie foliowym; idem, 15 VIII 2011, kilka gąsienic, obs. J. BURY, na krwawniku pospolitym w sadzie owocowym; idem, 16 VII 2012, 1♂ (forma *cunea* DRURY), leg. J. BURY, do UV.

Autorzy dziękują wszystkim, którzy udostępnili swe dane, wykorzystane w niniejszym opracowaniu.

Jarosław BURY, Markowa
Mariusz OBSZARNY, Zalesie